

دلایل حمایت ایران از فلسطین از منظر امام خمینی (رحمه الله) و رهبری

فائزه لشکری^۱

چکیده

اسلام دین کاملی است و برنامه‌هایی برای ابعاد مختلف زندگی انسان‌ها دارد. بر همین اساس مسئولیت‌هایی بر عهده او قرار دارد. یک اصل هم در اسلام حمایت از مظلومان در مقابل ظالمان است که بر همین اساس به مسلمانان توصیه شده که از مسلمین حمایت کنند و این توصیه مشروط به شرط خاص نشده، بلکه مظلومان در هر نقطه‌ای از جهان که باشند. باید از آنها دفاع کرد با توجه به اینکه ایران یک کشور اسلامی است دین اسلام تأکید دارد بر حمایت از مظلوم، حمایت از فلسطین بعد از انقلاب و توسط رهبری از زمره مسائل مهم قرار گرفت. این تحقیق با هدف و بررسی دلایل حمایت ایران از فلسطین از دیدگاه امام خمینی (رحمه الله) و رهبر معظم انقلاب به روش توصیفی و کتابخانه‌ای انجام شد. نتایج حاصل اینکه امام خمینی مهمترین دلایل حمایت از فلسطین را در استکبار ستیزی معرفی می‌کند. راهپیمایی روز قدس را به عنوان یک راهکار برای تداوم این امر، اعلام می‌دارد. ایشان تأکید کردند که تنها راه نجات حکومت مسلمین اتحاد است. رهبر معظم انقلاب نیز پیشرفت و نجات مسلمین را نابودی اسرائیل از روی کره خاکی دانسته و دلیل حمایت از فلسطین را در نابودی خطر اسرائیل برای کل منطقه معرفی می‌کند.

کلید واژه‌ها: ایران، امام خمینی، حمایت، فلسطین، رهبری.

^۱ سطح دو حوزه علمیه ریحانه النبوی (سلام الله علیها) رفسنجان.

مقدمه

اسلام کامل‌ترین دین الهی است که همواره برای همه جوانب و ابعاد زندگی انسان توصیه‌هایی داشته است. از آنجا که خدای متعال اشراف کامل به همه ابعاد وجودی انسان داشته تکالیف و مسئولیت‌هایی را به همین اساس بر دوش انسان قرار داده است. یکی از توصیه‌هایی اسلام بر حمایت از برداران مظلوم می‌باشد.

در آیات و روایات این مسئله بدیهی است همان طور که در برخی آیات به حمایت از ستم‌دیدگان توصیه شده است. حمایت از مظلومان در مقابل ظالمان در اسلام یک اصل است که باید مراعات شود. حتی اگر به جهاد منتهی گردد. اسلام اجازه نمی‌دهد مسلمانان در برابر فشارهایی که به مظلومان جهان وارد می‌شود بی تفاوت باشند و این دستور یکی از ارزشمندترین دستورات اسلامی است که از حقانیت این آیین خبر می‌دهد.

قرآن از مسلمانان می‌خواهد هم در راه خدا برای آزادی مستضعفان مظلوم جهاد کنند.. از طرفی این مسئله مشروط به شرط خاص نشده است. پس مظلومان و مستضعفان در هر نقطه جهان باشند، باید از آنها دفاع کرد؛ دور و نزدیک بودن یا داخل و خارج از کشور بودن در انجام این مسئله نقشی ندارد.

مردم فلسطین با تجاوز صهیونیست‌ها مظلوم واقع شوند و نیازمند حمایت دولت‌های مسلمان هستند. با توجه به تأکیدات اسلام بر این مسئله و اسلامی بودن حکومت ایران حمایت از مردم فلسطین بعد از انقلاب و توسط رهبری در زمره مسائل مهم قرار گرفت. حال بر این اساس این تحقیق به دنبال بررسی دلایل حمایت از فلسطین از دیدگاه رهبر انقلاب است.

در این موضوع مکتوباتی نیز وجود دارد از جمله:

کتاب "فلسطین از منظر رهبری" نویسنده سید علی خامنه‌ای، نشر ۱۳۹۰؛ این کتاب به چگونگی حمایت دولت ایران و دیگر دولت‌های مسلمان برای حمایت از دولت فلسطین سخن گفته. در هشت بخش شامل: کلیات، شکست‌ها و پیروزی‌ها، مسئولیت‌ها، جنایات، راه حل‌ها، قهرمانان، روشن‌گری و آینده روشن. مرور به بیانات حضرت آیت الله خامنه‌ای پیرامون مسئله فلسطین پرداخته است.

کتاب "فروش زمین‌های فلسطین واقعیت یا شایعه" نویسنده دفتر جنبش مقاومت اسلامی (حماس)، ۱۳۸۹؛ این کتاب به چگونگی و فریب دادن فلسطین در تصاحب زمین‌هایشان توسط عثمانی و یهودیان پرداخته است.

کتاب "فلسطین سرزمین پیامبران" نویسنده دوییل، ۱۳۹۹. این کتاب به اهمیت ویژه سرزمین فلسطین از زمان پیامبران و داستان‌های متعددی و مبارکی در آن زمان پرداخته و

انگیزه دفاع از این سرزمین برای مسلمانان روشن کرد.

مقاله با عنوان "سیاست خارجی اتحادیه در مقابل رژیم اسرائیل" به اثر دکتر احسان اعجازی. این مقاله به نحوه و چگونگی برنامه ریزی برای اشغال این سرزمین توسط اسرائیل پرداخته است. اما آنچه این تحقیق به دنبال معرفی آن است دلائل حمایت ایران از فلسطین به نظر رهبرین انقلابین است که در هیچ یک از مکتوبات به شکل جامع بیان نشده است.

الف) مفهوم شناسی

۱) حمایت

نگهبانی، پناه، پستی، برنا پستی، هویت، دستگیری، حفاظت، یاری، نصرت، اعانت، تقویت.^۱ هواداری، طرفداری، نگهداشت، نگاهداری، پستی.^۲

حمایت: مواد ۷ و ۸ اعلامیه جهانی حقوق بشر در بردارنده حق حمایت از قانون و اقامه دعوا در مراجع صالح است. هر چند قرآن همواره پیروان خود را به گذشت سفارش می‌کند، در آیه ۴۱ سوره شوری حق یاری جستن را برای ستم دیده به رسمیت می‌شمرد: «وَلَمَنْ

^۱ ناظم الاطباء،

^۲ دهخدا، لغت نامه دهخدا،

انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ^۱». برخی با استناد به این آیه گفته‌اند که ستمدیده حق دارد از خود به هر شکل که می‌تواند دفاع کند و کسی نمی‌تواند مانع‌اش شود.^۱

۲) فلسطین

فلسطین کشوری است از ابتدا پیامبران در خود جای داده و از همین جهت سرزمین مقدس برای همه‌ی مسلمین بوده و به مرور زمان رفته رفته از طرف دشمنان این کشور تحت سلطه دشمنان قرار گرفته ابتدا عثمانی‌ها و بعد یهودی با قدم نفس نجس‌شان سرزمین مقدس مسلمین را آغشته به خون کرده‌اند.

ب) اهمیت فلسطین در خاورمیانه

فلسطین به دلیل مهم بودنش از جوانب مختلف مورد تهاجم صهیونیست ما قرار گرفته است. وجوه اهمیت این کشور متعدد است. یکی از جوانب اهمیت این کشور موقعیت جغرافیایی و آب و هوایی است. فلسطین حدود (۲۷۰۰۰) کیلومتر مربع مساحت دارد و کشوری در غرب آسیا. آب و هوا و دمای هوا در فلسطین بسیار متفاوت است. آب و هوا در کرانه باختری عمدتاً مدیترانه‌ای است. در مناطق مرتفع در مقایسه با خط ساحلی که در غرب این منطقه قرار دارد، خنک‌تر است، در شرق کرانه باختری شامل بخش زیادی از بیابان یهودیه از جمله خط ساحلی غربی دریای مرده است که دارای آب و هوای خشک و گرم است از جمله حدیثی از پیامبران برای تثبیت موضوع بالا است.^۲

«علیکم بالشام فإنها صفوة بلاد الله یسکنها خیرته من عباده فمن أبی فلیلق بیمنه و یسق من غدره فان الله تکفل لی بالشام واهلة^۳»؛ به شام بروید چون بهترین سرزمین خداست که بهترین بندگان در آن جا ساکن هستند و هر کس که نپذیرفت به یمن و از برکه‌هایش بنوشد چون خداوند شام و ساکنانش را برای من تضمین نموده است.

از فردی روایت شده که گفته بر وائظ بن استع وارد شدیم و گفتیم یک حدیث از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) روایت کن گفت معاذ و حذیفه از پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) مشورت کردند که به کجا سکونت کنند پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) گفت به شام بروید آنجا سکونت کنید. طبق این حدیث شام بهترین سرزمین و بهترین بندگان را در آن

^۱ رساله الحقوق، ص ۸۸.

^۲ ابوالهواء، ۱۳۹۲، ص ۱۰۱.

^۳ محمد صالح، کتب اربعه، ص ۲۳.

سکونت دارند.^۱

یکی دیگر از وجوه اهمیت فلسطین، وجود مسجد الاقصی در این سرزمین است. مسجد الاقصی؛ قبله‌ی اول در سال دهم بعثت و شب معراج نماز بر مسلمانان فرض شد که مسلمانان به طرف مسجد الاقصی نماز بخوانند، حدود ده سال در مکه و ۱۶ ماه در مدینه و آیه نازل شد.^۲

«وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَ حَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ»^۳؛ و از هر کجا بیرون آمدی، [به هنگام نماز] روی خود را به سمت مسجد الحرام بگردان؛ و هر کجا بودید رویهای خود را به سوی آن بگردانید.

اینکه مسجد الاقصی به عنوان مسجد دوم مسلمانان معرفی شده است که در این روایت از ابوذر وارد شده است: «سألت رسول الله صَلَّى الله عليه و سلم عن أول مسجد وضع في الأرض قال: «المسجد الحرام». قلت: ثم أي؟ قال: «المسجد الأقصى». قلت: كم بينهما؟ قال: «أربعون عاماً، ثم الأرض لك مسجد فحيثما أدركتك الصلاة فصل»^۴؛ اولین مسجد روی زمین کدام مسجد ساخته شده؟ گفت: مسجد الحرام که به دست ابراهیم خلیل و فرزندش اسماعیل ساخته شده و سپس دومین مسجد یعنی مسجد الاقصی به دست ابراهیم خلیل و فرزندش اسحاق و نوه‌اش یعقوب (۴۰) سال ساخته شد.

دیگر اینکه مسجد الاقصی به عنوان حرم سوم مسلمانان معرفی شده است. نماز خواندن در این مسجد چند برابر مساجد دیگر ثواب دارد.

این سه دلیل که گفته شده باعث توجه مسلمانان به این سرزمین شده است. مطلب دیگر این که چرا رسول اکرم (صَلَّى الله عليه و آله و سلم) در شب معراج مستقیماً از مسجد الحرام به آسمان‌ها نرفت، بلکه از مسجد الحرام به مسجد الاقصی و سپس به معراج رفت؟

«سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ»^۵؛ منزّه است آن [خدایی] که بنده‌اش را شبانگاهی از مسجد الحرام به سوی مسجد الاقصی- که پیرامون آن را برکت داده‌ایم- سیر داد، تا از نشانه‌های خود به او بنمایانیم، که او همان شنوای بیناست.

^۱ همان، ص ۴۸.

^۲ همان، ص ۲۶.

^۳ بقره: ۱۵۰.

^۴ همان، ص ۲۷.

^۵ اسراء: ۱.

فردا است و ما از طرفی با حمایت فلسطین خودمان را نجات دهیم و تکلفمان را انجام دهیم.^۱

(د) دلایل حمایت ایران از فلسطین از منظر رهبری

از ابتدای تاریخ تاکنون یهودیان دارای کارنامه سیاه ننگین بودند زمان پیامبران شروع شده و تا امروز گوشه‌ای از کارهایش به زمان قبل از انقلاب بر می‌گردد که دست به چه جنایت‌ها و کج روی‌ها زده است. رهبر انقلاب خاطرنشان کرد که نگویند نمی‌شوند؟ سخت است. باید هر چه زودتر این لکه ننگین روی کمری خاکی پاک کرد. که تنها نجات فلسطین و دیگر کشورها بخصوص فلسطین، نابودی اسرائیل به قوت الهی است. اسرائیل مانند طوفان است با وزشش همه را از ریشه نابود می‌کنند. تاریخ به ما نشان می‌دهد. اسرائیل تنها با خون مسلمین سیراب می‌شود ما امروز با جهاد مردمان غیور و خدا ترس اسرائیل را نابود خواهیم کرد. با این کار مسلمین یک نفس راحت می‌کشند.^۲

حمایت از فلسطین قبل از امام خمینی وجود داشته و تاکنون ادامه داشته اسرائیل تلاش‌های فروانی داشتند که ما را از حمایت باز دارد ولی تاکنون به امید الله نتوانسته است. اینکه حمایت از فلسطین تنها یک موضوع عربی باشد باطل است، ما همچنان آن‌ها را آوارگانی می‌بینیم که از کشور شهر و خانه خود فراری‌اند. چگونه نسبت به این همه بلایا بی تفاوت باشیم و خودمان را کنار بکشیم. اینجاست که بحث برادری و انسانیت مطرح است. حمایت ما از فلسطین جهات مختلفی دارد که یکی از آنها واجب کفایی است نه بر عهده ایران، بلکه بر عهده تمام مسلمانان جهان است و ما نسبت به این مسئله این چنین مهم نباید بی تفاوت باشیم البته بسیاری از کشورها و همسایه‌های اطراف خود را کنار کشیده‌اند یا توان حمایت اساسی را ندارد. اگر ایران هم خود را کنار بکشند این حکم از گردن هیچ کدام از مسلمانان ساقط نمی‌شود.^۳

یهودیان یعنی اسرائیل‌ها از ابتدای تاریخ امنیت و آرامش مسلمانان را به خطر انداخته‌اند و باعث آشفته‌گی آنها شده است.

یکی دیگر از مهمترین موضوعات حمایت از جهت امنیتی است. فلسطین با حاکمیت اسرائیل یک خطر امنیتی است؛ نه فقط برای مردم خودش، بلکه برای کل منطقه است. دلایل آن زرادخانه‌ی اتمی که دارد و باز هم تولید می‌کند. سازمان ملل چندین بار هشدار داده اما اعتنا نکرده و حمایت عمده آن به خاطر آمریکا و دولت غاصب است. برخی گمان می‌کنند

^۱ مصطفوی، ص ۵.

^۲ الزهار محمود، ص ۱۹.

^۳ خامنه‌ای، ص ۶.

فلسطین یک منطقه کوچک و محدود است اما با وجود سلاح هسته‌ای که در زرادخانه‌ی رژیم صهیونیستی وجود دارد، امنیت مسلمانان به ویژه منطقه خاورمیانه در خطر جدی است و اینک حزب الله لبنان برای آزادی فلسطین تلاش می‌کند و به اسرائیل حمله‌ور می‌شود، چون از نیت شیطنانی و غربی آن‌ها آگاه است.^۱

دشمنان اسلام، از ابتدای تاریخ موجب تفرقه افکنی بین مسلمانان بوده‌اند. از این جهت به تلاش‌های فراوانی روآورده‌اند. و تا جایی موفق در این حیطه شده‌اند. یکی از تلاش‌ها توسط دشمن بزرگ یعنی اسرائیل انجام شده که به ایجاد تفرقه و اختلاف میان شیعه و سنی روی آورده‌اند. دشمنان همواره این اندیشه را در بین مسلمانان شایع کردند که، شیعه و سنی دو راه خود را دارند. کمک به آنها مقدسات یکدیگر را زیر سوال می‌برد. از این روامام با کمک به فلسطینیان ثابت کرد که شیعه و سنی برادرند. و باید به کمک آنها شتافت و یاری کرد. از این جهت ما نباید نسبت به کمک کردن به آنها بی‌اعتنا و بیخیال باشیم. و خود را کنار بکشیم. ما مسلمانان و باید دست به دست هم اسرائیل را نابود کنیم.^۲

امروزه میبینیم آمریکا با کمک‌های پی در پی به رژیم صهیونیست که باعث از پا درآمدن فلسطین شده است. اگر حمایت‌های آمریکا نبود رژیم صهیونیست طی چند روز نابود می‌شد. دنیای اسلام باید حمایت و کمک‌های آمریکا به رژیم صهیونیست را قطع کند. به جبهه حق کمک و جبهه باطل را نابود کند، و باعث جداسازی این دو جبهه شود. اگر ما این کار را نکنیم باعث هدر رفتن خون جوانان و کوکان فلسطین می‌شویم.

اگر ما امروز شفاف سازی نکنیم و با برملائی و کنار رفتن پرده جنایات رژیم صهیونیستی اقدامی نکنیم جبهه حق ضایع و جبهه باطل برنده است. می‌بینیم در بسیاری از کشورهای جهان به حمایت و کمک فلسطین به راهکاری چون راهپیمایی پرداخته است.

اگر کشور ایران و دیگر کشورهای مسلمان ساکت می‌شدند و فلسطین به حال خود رها می‌کردند، از خیلی وقت پیش فلسطین را به مصادره خود درآورده بودند.^۳

مقام معظم رهبری در باب حمایت از فلسطین چنین فرمودند که: «فلسطین دارای مقدسات فراوان از ابتدا تا کنون بوده است. ما باید حامی این مقدسات باشیم. و تا پای جان از آنها دفاع کنیم. یکی دیگر از عواملی که باعث جنب و جوش ما برای کمک می‌شود، مسلمان بودن آنهاست.

^۱ خامنه‌ای، ص ۲۱.

^۲ . کریمی، «ایران شیعه و فلسطین سنی، دلیل حمایت چیست؟» بهمن ۱۴۰۲، ص ۱۹.

^۳ . عطایی، یکی از واجبات قطعی حمایت از مظلومان غزه و فلسطین است، تاریخ نشر ۲۶ شهریور ۱۴۰۳ ص ۳.

از این رو، ما باید فرمان الهی را اطاعت کنیم؛ انجام دستور خدا و شریعت دینی. امام خاطرنشان کرد کسی قرآن می خواند و قبول دارد، ولی به فرمان الهی توجه نمی کند مانند کسی است که کور و کور به فرمان الهی است.^۱

بنابر این حمایت از فلسطین چه از منظر دینی و منطقه ای و امنیتی برای ما حائز اهمیت است. امروزه می بینیم اسرائیل با حملات پی در پی با قصد در هم کوبیدن و نابودی فلسطین تلاش بسیار می کند، دشمن هوشیار و هدفمند کار می کند.

اگر امروز ما حمایت نکنیم بعد از فلسطین نوبت ما خواهد رسید رژیم غاصب مثل گرگی است تا همه را نردرد کنار نمی کشد ما پا تا پای هم می جنگیم تا با قدرت این رژیم غاصب اسرائیل را شکست دهیم.

نتیجه گیری

این پژوهش در صدد معرفی دلایلی است که علت حمایت از فلسطین را از نگاه امام خمینی (رحمه الله) و آیت الله خامنه ای بیان می کند و همچنین آیات و روایات نیز این امر مهم را ثابت می کند. فلسطین از دیرباز سرزمین پیامبران بوده و باعث اتفاقات دینی و تاریخی زیادی شده که باعث شده برای مسلمانان حائز اهمیت شود.

از جمله مسجداً اقصی قبله ای اول مسلمانان است که به دست ابراهیم خلیل ساخته شده و بعد از مسجد الحرام به عنوان دومین مسجد مهم و حرم سوم مسلمانان معرفی شده است. نماز خواندن در آن چندین برابر مساجد دیگر ثواب دارد. همچنین سفر اسرار آمیز پیامبر به معراج از این نقطه بوده است. فلسطین در منطقه ای از خاورمیانه قرار دارد که از نظر جغرافیایی بسیار حائز اهمیت است. همین مسئله باعث پر رنگ شدن آن در نقشه جهان شده است که باعث شده توجه دشمن به این ناحیه جلب شود. از جمله دلیل مهم در حمایت از فلسطین از منظر امام خمینی (رحمه الله) مبارزه با استکبار ستیزی است که مسلمین را دعوت به این امر کرده و از مسلمین خواسته با اتحاد خود اسرائیل را شکست دهند و در راه خدا جهاد کنند.

از منظر رهبری نابودی اسرائیل باعث نجات نه فقط مردم فلسطین که دیگر مردم

^۱ حسینی، حمایت از مردم فلسطین و مقامات غزه مهم ترین وظیفه قرآنی، بهمن ۱۴۰۲، ص ۱۹.

مسلمان منطقه از خطر امنیتی که اسرائیل ایجاد کرده است، می‌شود. پس حمایت از فلسطین و مقابله با اسرائیل از گردن هیچ کس ساقط نیست.

فهرست منابع

❖ قرآن

۱. ابوالهواء، سوزان، صبح فلسطین، نشر روزگار، ۱۳۹۱.
۲. حسینی، آرش، حمایت از مردم فلسطین و مقامت غزه مهم‌ترین وظیفه قرآنی، بهمن ۱۴۰۲.
۳. خامنه‌ای، علی، فلسطین از منظر رهبری، تهران، فرهنگ انقلاب اسلامی، ۱۳۹۰.
۴. خامنه‌ای، علی، مسئله قدس و فلسطین، تهران، انقلاب و دفاع مقدس، ۱۳۹۵.
۵. خمینی، روح الله، صحیفه امام،

۶. دفتر جنبش مقاومت اسلامی، حماس فروش زمین‌های فلسطین افسانه یا واقعیت، خُرسندی، ۱۳۸۹.
۷. الزهار محمود، راه حل مسئله فلسطین در نگاه مقام معظم رهبری.
۸. کریمی، «ایران شیعه و فلسطین سنی، دلیل حمایت چیست؟» بهمن ۱۴۰۲، ص ۱۹.
۹. عطایی، یکی از واجبات قطعی حمایت از مظلومان غزه و فلسطین است، تاریخ‌نشر ۲۶ شهریور ۱۴۰۳ ص ۳.
۱۰. عرفات یاسر، بازخوانی پیام‌های مبارزاتی امام خمینی درباره‌ی حمایت از فلسطین.
۱۱. محمد صالح، محسن، حقایق پیرامون فلسطین، تهران، نشر دامینه، ۱۳۸۵.
۱۲. محمدی، محمد حسین، فلسطین سرزمین پیامبران، پاکستان، ۱۴۰۰.
۱۳. مصطفوی، زهرا، دفاع از فلسطین در منظور فکری امام یک تکلیف است.